

Jonathan.

Mig? Med hvad rätt?

Reuterkrantz.

Följ mig?

Du kungens elg har fällt, och utan nåd
Dig lifvet kosta skall ditt öfverdåd.

Jonathan.

Ve mig!

Kören.

Det får ej ske!
Tag dig till vara!
Vi dig försvara.

Reuterkrantz

I kungens namn!

Kören.

Nej, nej, nej, det får ej ske,

Reuterkrantz.

Ha, hvem trotsar mig?

Jag förkrossar dig.

Kom, ja, ja, det måste ske.

Jonathan.

Ack man vill rycka

Mig bort från min lycka,

Ej i min famn får min flicka jag trycka.

Kören.

Aldrig vi lemna dig,

Döden man ämnar dig.

Nej, nej, nej, det får ej ske,

Reuterkrantz.

Bäfven för kungens harm,

Lagarnas tunga arm!

Kom, ja, ja, det måste ske.

Jonathan.

Vindarna susa

Och vågorna brusa.

Aldrig mig hafvvet mer förtjusar.

Kören.

Tillbaka!

Reuterkrantz.

Tillbaka.

Jonathan.

Respekt för landets lag!

Mig villigt gifver jag.

Kören.

Men Jonathan . . . mins Leonora!

Jonathan.

Leonora! Ack att mer ej famna

Sin flicka, sin flicka i nöden!

Kören.

Skändliga öden.

Att lemna i nöden

Raskaste sjöman, som dömes till döden!

Reuterkrantz.

Er ej bemöden!

Fritt mig den brottslige följer till döden.

Kören.

Gif honom fri, o gif honom fri!

Jonathan.

Nej nej, mig villigt gifver jag.

Kören.

Vid vår ära
Vi svära,
Skall du falla,
Skola alla
Ålands elgar blöda!

Reuterkrantz.

Lagen krossar
Den som trotsar,
Ej mot lagen jagen!

Kören.

Må den krossa,
Vi den trotsa.
Vid vår ära
Vi svära,
Skall du falla,
Skola alla
Ålands elgar blöda.

(Reuterkrantz med Jonathan banar sig stridande väg genom hopen. Landtfolket rusar efter dem.)

(Ridån faller.)

TREDJE AKTEN.

Öppen plats vid hafsstranden. Ute på reddan rider för sitt ankare en festligt smyckad fregatt med den kungliga flaggan. Längst ut sidorna rader af marknadsstånd. Marknaden är i full gång; landtfolk, köpmän och fiskare utbjuda sina varor, köpa och sälja.

N:o 12. Marknadskör.

Hej så lustigt bara,
Här är godt att vara,
Här är öfverflöd på alla saker rara,
Mynt i alla flickor,
Raska gossar, flickor;
Sådan marknad går ej af för svafvelstickor.
Låt oss sälja, välja och befalla,
Och tillika rika blifva alla.
Hej så lustigt bara,
Här är godt att vara,
Här är öfverflöd och ingen nöd.

En Åbokrämare.

Flickor små och drängar,
Hvem af er har pengar?
Hvem vill ha kaitun till sina brudesångar?
Granna band och schalar,
Tobak för en daler,
Saus och krut och bly för den som väl betalar?

Kören.

Flickor små och drängar etc.
Hej hej hej, hej så lustigt bara etc.

En Fiskargumma.

Hvem vill köpa laxar,
 Abbor, sik och braxar?
 Aldrig såg bland fisk man så'na stora kaxar.
 Ströming, jo jag tackar,
 Tunnan väl jag packar.
 Si så magra stjertar och så feta nackar.

Kören.

Hvem vill köpa laxar etc.

Första Marktschreiaren.

Hvem vill se min sehture schkåp,
 Mine schmucke tafler?
 Kunger und printzesser — hå!
 Fyrster und genraler!
 Schlacht bei Lützen — guck, mein Sohn!
 Cæsar und Anacreon
 Und den torn i Babylon
 Koster tausend thaler.

Titte! Stockholm, Helsingfors,
 Wien, Paris und Riga,
 Der ein man som hofver nors,
 Der ein gris mitt schtiga.
 Se den sehture hvalfisk här,
 Jonas in hans mage är
 Und die schwere kunst han lär
 Schwere kunst — att tiga.

Andra Marktschreiaren.

Kommt mal her und se den Björn,
 Ist ein ächt finnlander!

Han kan flige som en örn,
 Dantze utan ände.
 Nyss två oxer han åt opp,
 Danzer ändå sin galopp
 Hopp, du ludne kropp, hopp hopp!
 Wie das geht behände.

Första Marktschreiaren.

Lieber Freund, wo komst du her?
 S'ist ja eine Schande.

Andra Marktschreiaren.

Lieber Freund, ich bitte sehr,
 Bin im Vaterlande.

Första Marktschreiaren.

Jach är Schwede.

Andra Marktschreiaren.

Jach är Finne.

Båda.

Ack wie sehen zu leben
 Im theurem Vaterlande!

En Krögare.

Kära mina gossar,
 Se så solen blossar,
 Nu så är det tid att ni på pungen lossar.
 Här är öl som gäser,
 Här är mjöd som fräser . . .
 Vill ni lite bränvin ha, jag er ej snäser.

Kören.

Kära mina gossar etc.
 Hej hej hej hej så lustigt bara etc.

N:o 15. Kuplett.

Första Bondflickan.

En kung, ja ser du Greta,
 En kung, det skall du veta,
 Han är — så sade mor —
 Så hög som tall i skogen,
 Så stark som häst för plogen
 Och som ett berg så stor.

Han bär ett svärd vid sidan,
 Så stort, att uti slidan
 Båd du och jag kan stå.
 Han kan som åskan dundra,
 Och armar har han hundra
 Och ögon hundra två.

Han är så len om bullet
 Han äter klara gullet
 Och dricker bara vin.
 Och, Greta, är man tvungen
 Engång att kyssa kungen,
 Då bär det rakt för . . . hin.

N:o 16. Danslek.

Kör af Landtfolk.

Och viljen j veta, och viljen j förstå
 Hur bonden han plöjer sin åker och sår?
 Han sådde, han sådde, han sådde si så här,
 Och sedan så hvilade han si så här.
 Han stampade med foten, han klappade med hand,

Han svängde sig om, så gläder var han,
 Och sedan han valde sig en maka.

Och si hvad jag hafver uti min hand,
 Och si hvad jag hafver att leda:
 En så unger tärna, så vacker och grann,
 Det syns nog uppå hennes seder.
 Jag håller henne kär,
 Det vet hon så väl,
 Jag tors inte säga huru vacker hon är.
 Jag låter henne stå,
 Jag låter henne gå
 Till en annan gång.

Leonora.

Brottet nalkas! Den unga kungen
 Ej vet sin fara.
 Jag här vill dröja, att brottet röja
 Hur gladt de sjunga!

De Sammansvurne.

Rätt sakta och försigtigt!
 Vårt värf är viktigt.

Gyllenstjerna (till Leonora).

Kom, sköna tärna,
 Kom med mig!
 Kom, kom, jag älskar dig!
 (afsides) Nu bryter stormen lös
 Nu låt oss gripa an.

Leonora.

Hvad kan han ärna?
 O himmel rädda!
 Förvägne! De kungen nu omgifva . . .

Bondgossar under dansen.

Och dessa svarta män,
Hvilka kunna de väl vara?

Kören.

Och si hvad Jag hafver uti min hand,
Och si hvad jag hafver att leda,
En sådan ung och blomstrande riddersman,
Det syns nog uppå hans seder.
Jag håller honom kär,
Det vet han så väl,
Jag törs intet säga huru vacker han är . . .

Kungen (häftigt).

Förräderi!

(Kungen, omgifven af de sammansvurne gripes af dem och bortføres hastigt; Landtfolket i förvirring. Marknaden och dansen afstadna.

Kören.

Hvad är å färde?
Månn det är allvar?
Månn det är skämt?

Gyllenstjerna.

(för sig) Nu är det tid att ge signal.

Leonora (fasthållande honom)

(för sig) Mig återstår ej annat val,
(Högt) Ett ord!

Gyllenstjerna

Fort, släpp mig, gå!

Leonora (halfhögt)

Ett ord så godt som två!
Jag hela planen känner,
Fort, skynda, edra vänner
I stugan här förbida
Signal af er att strida.

Gyllenstjerna (tvekanke).

Hvad säger du? De glömt . . . ?

Leonora.

Signaleu? Ja.

Gyllenstjerna.

Fördömdt!

(Gyllenstjerna skyndar in i stugan till venster. Så snart han inkommit, stänger Leonora dörren och tillbommar den.)

N:o 17. Sopransolo och Kör.*Leonora.*

Förrädarn fången är.
Hvi stån j rådlöst här?
Så vet, den man, som tvungen
Man förde bort, var kungen!

Kören.

Kungen! . . . Man tvungen
Från oss bortförde kungen?

Leonora.

Ej hvilten, Ålands män,
Förn detta brott J hämnat!

En redlig man ej än
Sin kung i sticket lemnat.

Kören.

Nej, det ej hända får.

Leonora.

Så skynden i hans spår!

Kören.

Ja skyndom vår kung
Att rädda och värna!
För honom vi gerna
Uppoffra vårt blod.
Båd' gammal och ung
Till vapen må ila,
Ej rasta, ej hvila
För sak som är god.

Leonora.

Till vapen!

Kören.

Till vapen!

Leonora.

Att hämna!

Kören.

Att hämna,
Att hämna vår kung,
Att rädda vår åra,
Vi hasta, vi svåra,
Den pligt är ej tung.

På slätternas ljung
Vi trotsa de djerfva,
Dem krossa, förderfva
Och hämna vår kung.

(*Landtfolket skyndar ut.*)

N:o 18. Trio, Quartett och Kör.

Gyllenstjerna.

Dyrkade sköna flicka,
Född att med kärlek blicka,
Mer än hotande vapnet
Segra din blick förmår.

Leonora.

Kuttra, min hök, och skicka
Smekande ord och qvicka!
Dufvan ej dörren öppnar,
Hou din falskhet förstår.

Jonathan.

Himmel jag ser min flicka!
Goda makter mig skicka,
Förrän hotande vapnet
Skördar mitt lif.

Gyllenstjerna.

Hulda, lägg bort ditt vapen!

Leonora.

Nej, jag ej ger mitt vapen.

Gyllenstjerna.

Fräls mig ur fångenskapen!

Leonora.

Dröj uti fångenskapen!

Gyllenstjerna.

Evigt jag blir din fånge,
Sköna flicka, ändå!

Leonora.

Ja du skall bli min fånge
Granne junker, ändå.

Jonathan.

Hulda, jag ser dig åter,
Förrän du mig begråter.
Skall du min kärlek glömma,
När jag ifrån dig går?

Gyllenstjerna.

Ack var mig huld!
Jag ger dig guld . . .

Leonora.

Du ger mig guld! . . . haha!

Jonathan.

Ack var mig huld
För kärleks skull!

Gyllenstjerna.

Ack fräls mitt lif
Och drottning blir!

Leonora.

Jag drottning bli! . . . haha!

Jonathan.

O himmel, hvilka öden!
Jag föres bort till döden,
Och hon, som jag har älskat,
Mig glömmer för en ann'.

Gyllenstjerna.

Dyrkade sköna flicka etc. | Kuttra, min hög etc.

Leonora.

Jonathan.

Himmel din åska skicka!
Trolöst min egen flicka
Kärliga möten stämmer,
När jag till döden går.

Leonora.

Hit, hit! Kom hit med vakten!
Den mannen noga akten!
Hvar har du dröjt? Och dessa?
Så säg mig, Jonathan?

Jonathan.

Gå, falska, till den andra!
Låt mig till döden vandra!

Leonora.

Ve mig! Jag glömt för kungen
Din fara och ditt brott!

Gyllenstjerna.

Nåväl, min spotska sköna,
Du lyckans gunst fått röna.

Jonathan.

Farväl, min fordna flicka,
Må lycklig bli din lott!

Leonora.

Det är ej möjligt, säg,
Det kan ej möjligt vara?
Du skulle dö? O nej,
Du säkert skämtar bara.

Jonathan.

Sen du mig öfverger,
Har lifvet intet värde.

(Drottningen inkommer.)

Leonora.

Ers Majestät! Jag ber . . .

Drottningen.

Hvad larm! Hvad är å färde?

Leonora.

Nåd! Nåd, ers majestät!

Man Jonathan vill döda.

För hvad! O Gud, för det

En usel elg setts blöda!

Se blott, en man som han

Man söker långtifrån.

Nåd! Nåd för Jonathan!

Nåd! Nåd!

Drottningen.

Hvar är min son?

Jonathan.

Hon älskar mig då än?

Gyllenstjerna (drar sig tillbaka.)

Mig drottningen ej skåde . . .

Leonora.

Hans lif skänk mig igen
Af kunglig gunst och nåde!

Drottningen.

Men kungen? O hvad harm!

Leonora.

Hvad angå kungars nycker
En flicka, från hvars barn
Man hennes älskling rycker!

Jonathan.

Mod, Leonora, mod!

Han kommer . . .

Leonora.

Hvem?

Drottningen.

Min son!

(Konungen återkommer omgifven af landtfolket.)

Kören.

Vi hämnat vår kung,
 Vi räddat vår ära,
 Vi heligt det svära,
 Den pligt var ej tung.
 På slätternas ljung
 Vi trotsat de djerfva,
 Dem krossat, förderfvat
 Och hämnat vår kung.

N:o 19. Finale.*Kören.*

Konungens nåd
 Har lageus bila hejdat.
 Vist är hans råd
 Och må hans namn bli frejdadt

Leonora.

Lycka och lif
 Hans nåd åt oss beskärde.

Jonathan.

Mer än ett lif:
 Det som ger lifvet värde.

Kören.

Konung, vi tacke dig!
 Konung, vi prise dig!

Jonathan och Leonora.

Skyddande hamn
 Skall nu vår kärlek finna.

Der skall ditt namn
 I våra hjertan brinna.

Kören.

Konung, vi tacke dig etc.

Recitativer.

Leonora.

Ers majestät, förlåt en djerfhet alltför stor!
 Hvad jag för er har gjort, jag gjorde för en bror.

Drottningen.

Förklara dig!

Jonathan.

Hvad menar hon?

Leonora.

Ren sexton år förgått — er höga mor det mins —
 Då mau i Stockholm bar till dopet nyfödd prins.
 Vid folkets jubel då er höga mor befallde,
 Att man ett folkets barn af eder ålder valde.
 Och samma biskops hand, som döpte er, min kung,
 På samma gång har döpt en flicka späd och ung.

Drottningen.

Jag mins det mycket väl.

Kungen.

Fortfar!

Leonora.

Det arma kojans barn, upptaget bland de stora,
Man efter drottningen benämnde Leonora.

Kungen.

Du sjelf?

Jonathan.

Är det väl möjligt?

Leonora.

Den faddergåfva då mig Sverges drottning gaf,
Se här, jag gömmer den så troget till min graf.

Drottningen.

Det är densamma.

Kören.

Hvad under och hvad lycka!

Leonora.

Förlåt, ers majestät! det dyra barndomsminne
Har tidigt fäst vid er den arma flickans sinne.
Dopsyster till sin kung, ön okänd räddat har
På samma gång sin bror, sin furste och sin far.

Kungen.

Tack, Leonora, tack! Jag tror på menskor åter!

Drottningen.

Med kärlek lönas så en konung som förlåter.

Kören.

Konungens nåd
Har lagens bila hejdat.
Vist är hans råd,
Och må hans namn bli frejdadt!
(*Hofvet inträder i spridda grupper.*)

Horn.

Ett rykte sällsamt, ja otroligt,
Har sagt hans majestät af bofvar fången.
Vi skyndat hit att sjelf oss öfvertyga
Och glädas att vår kung se oskadd här.

Reuterkrantz.

Hvad ser jag! Denna man, till döden dömd,
Står fri vid sidan af sin kung!

Kungen.

Jag vill det.
Hans brott jag glömt. Hans straff jag efterskänt.

Horn.

Ers majestät, tillåt mig att erinra,
Att lagen honom dömt. Omyndig än,
Ers majestät ej äger att benåda.

Drottningen.

Gref Horn, vi länge glömt, båd' jag och ni,
Att äfven kungabarn till ålder komma.
Man mögnar tidigt under kronans tyngd,
Och hvad i år än brister kan ersättas

Af kungligt sinne och af manlig håg.
 Er kung ej neka krouans skönsta ära,
 När — märk gref Horn! — han vill blott den begära.

Deklamation med musik.

Kungen.

På Åland slutad nu är kungens jagt,
 Till statens värf oss låtom återvända.
 Men förrn vi lemna denna sköna trakt,
 Der troget folk kring thronen håller vakt,
 Låt ett farväl oss ä till Finland sända.

O Finland, mina fäders arfvelott,
 Som blödt för dem, som stridt för dem med ära.
 Som städse lidit och försakat blott,
 Men aldrig knotat, svikit och förrådt,
 Du står din Kungs och Sveriges hjerta nära.

Jag älskar dig! Vill Gud att jag en dag
 I frid bär mina fäders ärfda krona,
 Jag svär att värna dig med rätt och lag,
 Och denna arm, opröfvad än och svag,
 Skall läka dina sår, din nöd försona.

Hvad öden ock för dig må randas än,
 Blif trofast, som du var, i fröjden, smärtan
 Vid Gud, din kung skall gälda det igen!
 Det är min ed. Välan, så rista den
 I dina hälleberg och dina hjertan

Svenska Kören (Hofvet).

Kom låt oss ila glädt
 Till vimpelprydda slupen,
 Som vänligt bjuder att
 Oss föra öfver djupen.

Finska Kören (Landfolket).

Stolt gungar der i skydd
 Af vikens lugna vatten
 Med svenska slaggan prydd
 Den kungliga fregatten.

Svenska Kören.

Till Sveriges glada strand
 Oss snart skall vinden drifva.

Finska Kören.

Dig, arma fosterland,
 Vi aldrig öfvergifva.

Svenska Kören.

Vårt land är stolt.

Finska Kören.

Och vårt

En ädelsten i nordnen.

Svenska Kören.

Vi kufvat jordens folk . . .

Finska Kören.

Men vi ha kufvat jorden.

Reuterkrantz.

Ej om vårt fosterlands
Bedrifter må vi strida.
Om skön är segerns glans,
Det är ock skönt att lida.

Horn.

Nu låt oss gå ombord!

Kören.

Ombord!

Kören.

Och ila vi bort från Finlands strand,
Det älskade land, det dyra land,
Så helsa vi högt dess blomstrande skär,
Så lemna vi minnen och hjertan der.

Kör af Jägare.

Vi helsa dina slätter,
Der, dagar, och der, nätter,
Mot skogens vilda ätter gick kungens jagt.

Kör af Hof- och Landtstickor.

Vi helsa dina lunder
Och dina sjöars under
Och hyddan, derinunder bor trohets makt.

Kör.

Och lefve du fritt och sällt och glad!
Du älskade land, vårt hjertas skatt!
Högt stige vår bön mot himmelens rand.
För dig, för dig, o vårt fosterland!

Kungen.

Ett högt farväl åt Finland!

Kör.

Farväl! Farväl!

(Konungen och Enke-Drottningen passera åt fonden under folkets hurrarop och taga plats i en väntande slup. Alla hvifta med hattarne och ridån faller långsamt.)

I bokhandeln finnes att tillgå följande:

O p e r a - t e x t e r :

Martha, Musik af Flotow. . . .	24 sk.
Don Juan — Mozart. . . .	24 „
Trollflöjten — Mozart. . . .	16 „
Wilhelm Tell — Rossini. . . .	16 „
Joseph — Mébul	8 „
Profeten — Meyerbeer .	24 „

